ACTUL NORMATIV ŞI ACTUL JURIDIC INDIVIDUAL*

THE NORMATIVE ACT AND THE INDIVIDUAL LEGAL ACT

NEGRU Andrei,
dr. hab., prof. univ., USM

CZU: [340.134 + 342.9]:354.1(478)

Summary

The correlation between the legal normative act and the individual legal act, at first sight, would be a quite frequently approached topic and would present a predominantly didactic interest and not a theoretical-practical one. Contemporary legal reality shows that the applicative interest and the impact on the mechanisms of protection of human rights, freedoms and public interests, in an area of good governance, ensured by the rule of law, manifested by the correlation and the clear determination in the legal doctrine of the correlation between the normative act and the individual legal act, obtains a new approach of an accentuated relevance. The clear appreciation of the normative or individual nature of the legal act develops the perspective of carrying out the judicial control of their constitutionality or legality, of the preliminary procedures necessary to be applied in exercising different forms of control, of the consequences of pronouncing a decision by a court and of issues generated by the enforcement of this decision. In these conditions, an elementary doctrinal subject obtains the status of an important field of theoretical-practical investigation, oriented towards the streamlining of the act of justice and to the observance of legality.

Keywords: *normative legal act, individual legal act, administrative procedure, independence of the judicial authority, Constitutional Court, human rights, interference in the judicial activity*

** Studiu realizat în baza Proiectului „Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecţia drepturilor omului" (20.80009.1606.15), în cadrul Laboratorului de Cercetare Ştiinţifică „Drept Public Comparat şi e-Guvernare", Facultatea de Drept, USM.*

Necesitatea delimitării clare a actului juridic normativ de actul juridic individual, pe lângă faptul că produce interes doctrinar, dovedeşte şi o pondere praxiologică deosebită pentru domeniul dreptului administrativ. Problematica în cauză, în materia contenciosului administrativ, este de o importanţă practică inevitabilă pentru protecţia drepturilor omului în condiţiile unei bune guvernări. În genere, ne alăturăm la afirmaţia doctrinară care identifică valoarea contenciosului administrativ ca una dintre principalele instituţii juridice ale statului de drept, în manifestare de supremaţie a dreptului. Doctrina juridică şi practica legislativă naţională face o delimitare clară între recursul administrativ normativ şi recursul administrativ individual. Respectiv, delimitarea clară dintre actul juridic normativ şi actul juridic individual obţine o manifestare axiologică accentuată; or, condiţiile de contestare, procedura de contestare a acestora în acţiunile corespunzătoare de

contencios administrativ, efectele hotărârilor instanţelor de contencios administrativ, chiar competenţa jurisdicţională sunt determinate de natura - normativă sau individuală - a actului juridic. Astfel, obiectivul prezentei cercetări constă în stabilirea clară a criteriilor de delimitare a actului juridic normativ de actul juridic individual, în scopul aprecierii clare a procedurilor contencioase corespunzătoare şi al aplicării corecte a normelor legale.

Cadrul normativ relevant pentru subiectul supus discuţiei este format din Constituţia Republicii Moldova [1], Legea cu privire la actele normative [2] şi Codul Administrativ al Republicii Moldova [3]. La fel, în procesul de încadrare teoretico-practică a problemei ne vom referi şi la unele acte cu caracter individual şi normativ emise de autorităţi ale statului Republica Moldova, precum şi la anumite decizii ale Curţii Constituţionale a Republicii Moldova, având drept scop identificarea unei practici de interpretare uniforme şi respectarea prevederilor Constituţiei Republicii Moldova. Legea cu privire la actele normative conţine reglementări normative, noţiuni juridice relevante subiectului abordat. Astfel, în a**rticolului 2** – „Noţiuni principale", se menţionează: „În sensul prezentei legi, următoarele noţiuni principale semnifică: *act normativ* – act juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general şi impersonal şi care stabileşte, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice şi care s[u]nt aplicabile unui număr nedeterminat de situaţii identice". Intenţionăm a evidenţia caracteristicile actului normativ: a) caracterul public; b) obligativitatea; c) generalitatea; d) impersonalitatea; e) conţine norme juridice aplicabile unui număr nedeterminat de situaţii juridice, evidenţiate prin intermediul **articolului 4** – „Caracterul actului normativ" al aceleiaşi legi. Natura actului normativ este detaliată şi prin intermediul **articolului 6 – „**Categoriile actelor normative" – „Legislaţia Republicii Moldova este constituită din următoarele acte normative: a) Constituţia Republicii Moldova; b) legile şi hotărîrile Parlamentului; c) decretele Preşedintelui Republicii Moldova; d) hotărîrile şi ordonanţele Guvernului; e) actele normative ale autorităţilor administraţiei publice centrale de specialitate; f) actele normative ale autorităţilor publice autonome; g) actele normative ale autorităţilor unităţilor teritoriale autonome cu statut juridic special; h) actele normative ale autorităţilor administraţiei publice locale." Prin intermediul acestui articol, Legislatorul identifică sistemul actelor normative, la fel orientat spre o percepere mai clară a naturii actului normativ.

Codul Administrativ al Republicii Moldova, la fel conţine norme-definiţii, orientate spre determinarea clară a naturii actului normativ administrativ. Astfel, în a**rticolului 12 – „**Actul administrativ normativ", se menţionează: „Un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituţionale sau legale, care nu se supune controlului constituţionalităţii şi stabileşte reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situaţii identice." Devine evidentă unitatea caracteristicilor dintre noţiunile determinate de legea cu privire la actele normative

şi cele determinate de Codul Administrativ şi anume: a) caracterul impersonal; b) caracterul general; c) caracterul public; d) caracterul obligatoriu. Într-o interpretare doctrinară mai detaliată, vorbind despre sensul caracterului impersonal, este că actul normativ nu se referă la subiecţi concreţi, dar se referă la subiecţii generic, identificând posibilitatea de apariţie, stingere sau modificarea unor raporturi juridice între subiecţii vizaţi în reglementările normative. Caracterul general al actelor normative reflectă potenţialul de reglementare a tuturor relaţiilor juridice tip din domeniu, de influenţă a normei juridice, care se conţine în actul normativ în discuţie în arealul acţiunii în spaţiu. Caracterul public al actului normativ este explicat printr-o dublă expresie: a) devine cunoscut public, prin comunicare publică; b) Procedurile de adoptare sunt cunoscute public. Obligativitatea - o ultimă caracteristică a actului normativ juridic, evidenţiază că reglementările ce le conţine sunt obligatorii pentru toţi potenţialii subiecţi ai raporturilor juridice generate.

Acelaşi act normativ, prin intermediul **articolului 10 –** „Actul administrativ individual", stabileşte: „(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public." [4] „Actelor individuale li se opun actele normative, acte care creează norme de conduită generale, impersonale, abstracte, tipice şi obligatorii. Actele normative sunt, de regulă, acte unilaterale, dar ele pot îmbrăca şi forma contractuală, atât în dreptul intern: convenţii colective, cât şi în dreptul internaţional, unde convenţia este regula, tratate etc." [5, p.309]. Termenul „opozabilitate" este utilizat, probabil, într-un sens conotativ; or, actul individual nu poate fi opozabil actului normativ, pentru că rezultă din acesta. Autorii, au intenţionat să identifice prin termenul de „opozabilitate" deosebirile dintre actul individual şi actul juridic normativ. Actul juridic individual, în Teoria Generală a Dreptului, este examinat prin prisma actelor de aplicare a dreptului sau chiar de realizare a lui, în anumite condiţii. Principala deosebire dintre actul individual şi actul normativ este exprimată prin următoarele caracteristici: impersonalitatea şi generalitatea. Impersonalitatea vizează că actul normativ nu se referă la un număr determinat de subiecţi, iar generalitatea înseamnă că actul normativ nu reglementează anumite situaţii concrete, ci toate situaţiile similare, fără a acorda prioritate unei situaţii de caz concrete.

Literatura de specialitate autohtonă conţine intervenţii teoretico-practice dedicate actului juridic individual, prin genericul subiectului realizării dreptului şi, îndeosebi, prin subiectul special – aplicarea dreptului, prin emiterea actelor de aplicare. Oricare autor al manualelor sau monografiilor dedicate aplicării dreptului enumeră caracteristici comune pentru actul de aplicare a dreptului, care şi este un act juridic individual, elaborat în baza unor acte normativ- juridice. Astfel, evidenţiem următoarele caracteristici speciale ale actului juridic individual, destinate accentuării diferenţierilor dintre acesta şi actul normativ-juridic. Aceste caracteristici sunt generalitatea şi impersonalitatea. Vorbind despre impersonali-

tate, menţionăm ca actul juridic individual este îndreptat spre un cerc de subiecţi concreţi, în opozabilitate cu actul normativ, care cuprinde un standard de comportament, adresat tuturor potenţialilor subiecţi ai raporturilor juridice apărute. Altfel spus, actul juridic individual este adresat unui cerc de subiecţi bine determinaţi. Pot exista situaţii când actul juridic individual este adresat unui număr limitat, dar nedeterminat, de subiecţi ai raporturilor juridice. Oricum, delimitarea dintre actul juridic individual şi actul normativ-juridic poate fi făcută şi proj prisma caracteristicii de generalitate. Anume caracteristica referirii la o situaţie de fapt concretă şi verifică caracterul generalităţii. La expirarea situaţiei de fapt, se epuizează şi efectele actului juridic individual. Frecvent pot apărea erori în identificarea şi proporţionalizarea acestor două caracteristici de delimitare a actului normativ de actul juridic individual. Şi apare întrebarea: este necesară prezenţa concomitentă a ambelor caracteristici sau este suficientă numai una din ele? Impersonalitatea şi generalitatea, caracteristici specifice actului normativ-juridic şi nespecifice pentru actul individual, în esenţă, se completează prin caracterul de contiguitate ce leagă aceste caracteristici. Un act juridic, fiind impersonal, deja nu se poate referi la o situaţie de fapt concretă. Şi invers, referirea la o situaţie de fapt concretă nu poate presupune implicit şi caracterul impersonal al actului juridic. Şi, chiar aflându-ne în pericolul reiterării, menţionăm că actul juridic individual vizează o situaţie concretă, se referă la un subiect generic, dar determinat, orientat la o situaţie de fapt concretă. Caracteristicile de delimitare dintre actul juridic normativ şi actul juridic individual au nu doar importanţă teoretică, ci şi practică; or, frecvent pot fi admise confuzii de delimitare, care produc efecte prin aplicabilitate de proceduri diferite şi chiar soluţii diferite. Actul juridic individual, fiind un act de aplicare sau de realizare a dreptului, are şi particularităţi suplimentare.

În doctrina juridică, identificăm multiple interpretări ce stabilesc corelaţia dintre actul juridic individual şi aplicarea dreptului. Astfel, în lucrarea „Teoria Statului şi Dreptului„ cercetătorul rus Hropaniuc V. N. menţionează: „Conţinutul activităţii de aplicare a dreptului este exprimat în elaborarea pe baza normelor juridice a unor acte individuale de aplicare. Aceste acte se referă la situaţii concrete din viaţa social şi se adresează la subiecţi concreţi" [6, p.260]. Profesorul Avornic Gheorghe, se pronunţă astfel: „Trebuie de menţionat faptul că în cadrul acestor raporturi juridice are loc doar constatarea drepturilor şi a obligaţiilor subiecţilor respectivi de către un organ competent de stat, dar nu stabilirea din nou a acestor drepturi şi obligaţii" [7, p.415]. Profesorul Bădescu Mihai la fel se expune cu referinţă la natura actului de aplicare: „Aplicarea dreptului presupune operarea unei treceri de la general (norma juridică) la particular (actul de aplicare individual, concret, al organului de stat)" [8, p.106]. Aplicarea dreptului – o formă specială de realizare a dreptului ce constă în activitatea autorităţilor competente, care conform unei proceduri speciale emit acte de aplicare (acte juridice), acestea, la rândul lor, ducând la apariţia, modificarea, stingerea sau restaurarea raporturilor juridice. Aplicarea dreptului reprezintă o activitate exercitată de autorităţile publice şi, în

limitele determinate, de autorităţi private ce prestează servicii publice, în forme special prevăzute de lege [9, p.117].

În opinia noastră, formată şi consolidată din studierea literaturii susmenţionate, activitatea normativă se deosebeşte de activitatea de aplicare a dreptului prin trăsături de conţinut şi formă:

- actul de aplicare a dreptului este temeiul juridic al apariţiei, modificării sau stingerii unui raport juridic, în timp ce actele normative nu creează, de regulă, în mod automat, raporturi juridice;

- spre deosebire de actele normative ce au caracter general, impersonal, tipic, actele de aplicare au un caracter nominal, individual, referindu-se la o situaţie de fapt concretă;

- actul normativ acţionează în mod repetat, în măsura în care se produce ipoteza prevăzută de normă, producându-şi efectele impersonal, până la ieşirea sa din vigoare, iar actul de aplicare a dreptului îşi consumă efectele odată cu soluţionarea speţei respective;

- activitatea actului legislativ este precis determinată în timp, momentul intrării lui în vigoare fiind acela al publicării în Monitorul Oficial, dacă textul normei nu prevede o altă dată ulterioară, pe când în cazul actelor de aplicare acestea devin, în principiu, obligatorii din momentul aducerii lor la cunoştinţă părţii interesate;

- activitatea de elaborare legislativă este supusă unor reguli metodologice de tehnică legislativă, a căror respectare condiţionează validitatea actelor, în timp ce actele de aplicare a dreptului presupun respectarea unor proceduri prestabilite de tehnică juridică;

- actele de aplicare a dreptului se deosebesc de actele normative şi după principiile care stau la baza căilor de atac împotriva lor;

- controlul legalităţii actelor de aplicare poate fi un control ierarhic sau un control judecătoresc, fiind realizat prin modalităţi aflate la dispoziţia părţilor participante la raportul juridic respectiv, pe când controlul legalităţii actelor normative cunoaşte un sistem complex de garanţii specifice (controlul parlamentar sau controlul judecătoresc);

- spre deosebire de activitatea de executare şi respectare a normelor de drept de către cetăţeni, în cursul cărora ei pot participa, prin acord de voinţă, la raporturi juridice în temeiul normelor dispozitive, actele de aplicare, săvârşite în baza legii, apar întotdeauna prin voinţa unilaterală a unui organ al statului;

- activitatea de elaborare a actelor normative este rezervată doar unor categorii de autorităţi publice, pe când activitatea de aplicare a dreptului poate fi realizată de orice autoritate publică competentă şi, în limitele determinate, chiar şi de autorităţi private abilitate cu competenţa corespunzătoare;

- subordonarea actelor de aplicare a dreptului faţă de actele normative este o expresie a principiului legalităţii.

Relevanţa acestor delimitări este argumentată prin perspectiva evitării anumitor erori de interpretare. Drept exemplu, putem identifica Hotărârea pentru modi-

ficarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4966 din 5 iunie 2021 „Cu privire la constituirea secţiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021" [10]. În opinia noastră, Hotărârea menţionată a Comisiei Electorale Centrale este un act juridic individual, orientat spre un număr generic de subiecţi, dar determinat – cetăţenii Republicii Moldova cu drept de vot, care, la momentul realizării scrutinului electoral, se află peste hotarele statului Republica Moldova şi spre o situaţie concretă de fapt – constituirea secţiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iunie 2021. Or, după consumarea acestui fapt juridic şi actul juridic respectiv va fi considerat expirat şi nu va mai poseda forţă juridică pentru fapte juridice similare care vor apărea în viitor. Devenind în perioada respectivă un element generator de emoţii electorale sporite, actul juridic în cauză a fost contestat în procedura contenciosului administrativ conform competenţei. Însă, odată cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ, la 01 aprilie 2019, n-a fost realizată ajustarea normativă dintre Codul Administrativ şi celelalte acte normative, de aceeaşi putere juridică, adoptate anterior. Existând o neconcordanţă între normele Codul Administrativ şi ale Codului Electoral, a apărut o coliziune în interpretarea termenilor şi procedurilor de adresare în procedura de contencios administrativ. Or, sinteza în cauză şi evidenţiază acele delimitări de reglementare procedurală: a) în cazul actului normativ-juridic subordonat legii (cum este Hotărârea Comisiei Electorale Centrale) nu este necesară o adresare prealabilă la Comisia Electorală Centrală; b) în cazul actului juridic individual este necesară o adresare prealabilă la Comisia Electorală Centrală. Din cauza intenţiilor democratice grăbite, a fost omisă procedura de adresare prealabilă a părţilor ce invocau anularea actului emis de Comisia Electorală Centrală, existând pericolul iminentul ca instanţa să decidă în condiţiile articolului 207 – „Inadmisibilitatea" din Codul Administrativ şi să declare cererea de adresare în instanţă inadmisibilă.

La fel, natura normativă sau individual-juridică a actului emis de Comisia Electorală Centrală poate fi diferită. Or, Comisia Electorală Centrală deţine competenţe de elaborare şi emitere atât a actelor cu caracter normativ, cât şi a actelor cu caracter individual. În situaţia de caz, a fost sesizată Curtea Constituţională, care a adoptat o decizie de inadmisibilitate [11] cu privire la sesizările depuse. Apreciind refuzul de a pătrunde în conţinutul Codului Administrativ, constatăm în această decizie o argumentare stranie. Curtea Constituţională s-a pronunţat în felul următor: „Curtea observă că **hotărârile Comisiei Electorale Centrale privind deschiderea unor secţii de votare nu sunt acte administrative cu caracter individual, ci sunt acte administrative cu caracter normativ**. Ele sunt adoptate pentru punerea în aplicare a prevederilor pertinente din Codul electoral, vizează un număr nedeterminat de subiecte şi au un caracter general. Prin urmare, **în cazul contestării unor astfel de hotărâri în instanţa de judecată nu este necesară parcurgerea procedurii prealabile**." [12] Indiscutabil, Comisia Electorală Centrală poate emite atât acte normative, cât şi acte individuale în activitatea sa şi îndeosebi în activitatea de organizare elec-

torală. Însăşi hotărârea Comisiei Electorale Centrale, nr. 4966 din 5 iunie 2021, întruneşte condiţiile unui act juridic individual de punere în aplicare a Codului Electoral. Chiar dacă numărul generic de subiecţi la care se referă poate induce în eroare, totuşi, actul juridic menţionat se referă la o situaţia de fapt concretă – organizarea secţiilor de votare concrete, iar numărul de subiecţi este, într-o finalitate, determinat, fiind numărul de alegători aflaţi peste hotarele statului. La următorul scrutin, Comisia Electorală Centrală ar urma să se pronunţe pe situaţii similare, prin alte hotărâri, referitoare la alte situaţii de fapt concrete.

La fel, este stranie o altă menţiune din decizia în discuţie, exprimată astfel: „32. Prin urmare, în baza celor menţionate, Curtea constată că sesizările în cauză nu întrunesc condiţiile de admisibilitate şi nu pot fi acceptate pentru examinare în fond. Cu toate acestea, Curtea subliniază că considerentele tuturor actelor sale cu caracter jurisdicţional, inclusiv considerentele deciziilor, sunt general obligatorii. În acest sens, Curtea reiterează că a stabilit în jurisprudenţa sa că expresia „hotărârile Curţii Constituţionale" din articolul 140 alin. (2) din Constituţie nu distinge nici în funcţie de tipurile actelor pe care Curtea le pronunţă (hotărâre, decizie, aviz), nici în funcţie de conţinutul acestora, ceea ce conduce la concluzia că toate actele Curţii pronunţate în exercitarea competenţelor sale constituţionale sunt definitive. În acelaşi context, Curtea a subliniat că actele emise în cadrul competenţelor exclusive ale Curţii Constituţionale nu pot fi supuse cenzurii nici sub aspectul constituţionalităţii, nici în privinţa legalităţii de nici o autoritate publică, inclusiv de instanţa de judecată în procedura de contencios administrativ (HCC nr. 20 din 9 iulie 2020, §§ 34, 38)" [13]. Curtea Constituţională, în cazul dat, în opinia noastră, a admis o imixiune în competenţa autorităţii judecătoreşti. Confuzia nu este atât de gravă sau n-a afectat cu nimic procesul electoral. Însă, situaţiile de delimitare certă a actelor normativ-juridice de actele individual-juridice, în perspectivă, devine foarte relevantă, atât pentru formarea practicii Curţii Constituţionale, cât şi pentru practica judecătorească a instanţelor de drept comun.

Concluzionăm iminenţa intervenţiei doctrinare respective, prin accentuarea valorii şi a importanţei delimitării clare a actului normativ juridic de actul juridic individual juridic. Acest subiect nu este reflectat calitativ în reglementările normative naţionale şi în practica autohtonă, fiind, astfel, afectată valoarea autorităţilor statului, inclusiv a Curţii Constituţionale şi a autorităţii judecătoreşti. Numai prin reglementări clare şi practici de aplicare uniforme, caracterizate prin continuitate şi contiguitate, va fi posibilă realizarea protejării drepturilor şi libertăţilor omului în spaţiul unei bune guvernări democratice. Asigurarea supremaţiei dreptului este o condiţie contemporană a regimului democratic, ce poate fi asigurată numai prin valorificarea armonioasă a interacţiunii dintre rezultatele activităţii de creare a dreptului cu cea de aplicare a normelor juridice. Orice neconcordanţă dintre elaborarea normativ-juridică şi aplicarea în practică a normelor juridice, ca formă specială de realizare a dreptului, în consecinţă, va duce la o diminuare a valorii sociale a dreptului şi la o mimare a unei bune guvernări.

Referinţe bibliografice:

1. Constituţia Republicii Moldova, 29.07.1994. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 1994, nr. 1
2. **Legea cu privire la actele normative,** nr. 100, din 22-12-2017. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* nr. 7-17 din 12-01-2018
3. Codul Administrativ al Republicii Moldova, nr. 116, din 19-07-2018. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* nr.309-320 din 17-08-2018
4. Codul Administrativ al Republicii Moldova, nr. 116, din 19-07-2018. In: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* nr.309-320 din 17-08-2018
5. Dănişor D. C., Dogaru I., Dănişor Gh. Teoria generală a dreptului. Bucureşti. Editura C.H.Beck, 2006, 494 p.
6. Хропанюк В. Н. Теория Государства и Права. Москва, „ДТД”, 1996, 378p.
7. Avornic Gh. Teoria Generală a Dreptului. Chişinău, Tipografia Centrală, 2004, 656 p.
8. Bădescu M. Concepte fundamentale în Teoria Dreptului. Bucureşti, V.I.S. PRINT, 2003, 202 p.
9. Negru A. Teoria generală a dreptului şi statului în definiţii, interpretări şi scheme. Chişinău, CEP USM, 2019, 217 p.
10. Hotărâre pentru modificarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 4966 din 5 iunie 2021 „Cu privire la constituirea secţiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021”. [citat 20.11.2021]. Disponibil: https://a.cec.md/ro/pentru-modificarea-hotararii-comisiei-electorale-centrale-nr-4966-din-5-2751_99748.html
11. Decizia nr. 94 din 15.06.2021 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 137g/2021 şi nr. 138g/2021 privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolele 72 alin. (3), 73 alin. (7) şi 74 alin. (1) din Codul electoral (procedura prealabilă şi contestaţiile în domeniul electoral). [citat 20.11.2021]. Disponibil: https://www.constcourt.md/libview.php?l=ro&idc=7&id=2200&t=/Media/Noutati/Respectarea-procedurii-prealabile-nu-este-necesara-la-contestarea-hotararilor-Comisiei-Electorale-Centrale-privind-deschiderea-unor-sectii-de-votare/
12. Decizia nr. 94 din 15.06.2021 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 137g/2021 şi nr. 138g/2021 privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolele 72 alin. (3), 73 alin. (7) şi 74 alin. (1) din Codul electoral (procedura prealabilă şi contestaţiile în domeniul electoral). [citat 20.11.2021]. Disponibil: https://www.constcourt.md/libview.php?l=ro&idc=7&id=2200&t=/Media/Noutati/Respectarea-procedurii-prealabile-nu-este-necesara-la-contestarea-hotararilor-Comisiei-Electorale-Centrale-privind-deschiderea-unor-sectii-de-votare/

13. Decizia nr. 94 din 15.06.2021 de inadmisibilitate a sesizărilor nr. 137g/2021 şi nr. 138g/2021 privind excepţia de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolele 72 alin. (3), 73 alin. (7) şi 74 alin. (1) din Codul electoral (procedura prealabilă şi contestaţiile în domeniul electoral). [citat 20.11.2021]. Disponibil: https://www.constcourt.md/libview.php?l=ro&idc=7&id=2200&t=/Media/Noutati/Respectarea-procedurii-prealabile-nu-este-necesara-la-contestarea-hotararilor-Comisiei-Electorale-Centrale-privind-deschiderea-unor-sectii-de-votare/